

Der er rift om pladsen langs kysterne i Danmark

Pas på dem i vandet!

Du har måske selv prøvet det. Pludselig at opdage en person i vandet ubehageligt tæt på båden, som var svær at få øje på i sin mørke beklædning.

Vandet er blevet et nyt frirum, og de mange nye aktiviteter har fået bl.a. havsvømmere og undervandsjægere i vandet.

Samtidig stiger antallet af sejlere og både på vandet, og det øger risikoen for farlige situationer og uheld i vandet.

"Hvis man sammenligner forholdene på vandet med trafikken på land, så er sejlerne bilisterne, og alle udøverne i vandet er de bløde trafikanter. Sejlerne skal altid være særlig opmærksomme på, om der er personer i vandet, men dem i vandet har også et ansvar for at gøre sig synlige," siger Sten Emborg,

specialkonsulent i Søsportens Sikkerhedsråd.

Ligesom i trafikken, hvor nogle kører uden cykellygter eller går over for rødt, så er det ikke alle i vandet, der sørger for at gøre sig synlige. Der er ingen regler på området.

Det bedste, du kan gøre som sejler, er derfor at kende til de forskellige typer afmærkninger, som folk i vandet bruger, samt at holde et skarpt og vågent øje.

Kig efter pangfarver, flag og bøjer
Havsvømmere bruger som regel badehætter og havtasker i pangfarver, som driver efter dem i vandoverfladen. Fridykkere og havjægere bruger ofte orange torpedobøjer med et blå-hvidt dykkerflag, som stikker ca. 50 cm op i

luften. Bøjen er spændt fast til personen i vandet med en op til 30 meter lang line, så du bør ifølge anbefalingerne fra Søfartsstyrelsen holde mindst 50 meters sikkerhedsafstand til bøjen.

Kajakroere, Stand Up Padlere og andre på vandet kan klæde sig i pangfarvet tøj for at blive set.

Men det er desværre langt fra alle, der gør det, og det er en udfordring for dig i båden.

"Mange af vandsportsgrenene er individuelle, så udøverne har ikke nødvendigvis fået undervisning i det tekniske eller i sikkerhed, og mange er i vandet alene eller ganske få sammen. Du kan derfor ikke regne med, at personen i vandet har tjek på at gøre sig synlig og f.eks. undgå at komme på tværs af

Denne robåd blev sejlet ned af en vandscooter uden for havnen.

Sådan kan det se ud, når du møder en undervandsjæger på din sejltur.

sejlrender eller havnehuller,” siger Sten Emborg, og fortsætter:

”Du er derfor tvunget til ikke kun af kigge efter havtasker og dykkerflag, men også at holde øje med personer, som kun viser sig som mørke skygger i vandet.

Det er fint, at der er kommet så mange nye brugere på vandet, men det stiller store krav til alle udøvere om hensynsfuldhed og opmærksomhed. Det gælder særligt i de områder, der er populære for vandaktiviteter.

Det er specielt omkring havnene i de større byer og langs kysterne ved gode steder for undervandsjagt, at det kræver skærpet opmærksomhed fra sejlerne. Personerne i vandet kan være svære at få øje på, og hvis du eksempelvis sejler med stort sejl, er der måske blinde vinkler for dit udsyn, som du skal passe på.

Sejler du i motorbåd med god fart, skal du holde ekstra godt øje, og har du en person på vandski eller i gummibåd

spændt efter båden, så sørg for, at I er flere til at holde udkig, så I også har fokus på det, som sker i sejlretningen.”

Roere kan gemme sig bag molerne
Kajakroere og SUP'ere er som udgangspunkt lettere at få øje på end personer i vandet, men også de kan dukke op helt uventet.

”Jeg kom næsten til at sejle en kajakroer ned på vej ud af et havnehul. Kajakken sejlede så tæt langs med molen, at han først blev synlig for mig, da han krydsede havnehullet, og det var i sidste øjeblik, at vi undgik en kollision.

Man kan ikke forlade sig på, at andre tænker sig om, så man skal selv være yderst opmærksom særligt ved ind- og udsejling i havne, og når man sejler tæt langt kysten. Man kan dog også møde havkajakker relativt langt fra kysten, så man kan aldrig vide sig helt sikker,” siger Sten Emborg.

Der er flere åbent vandfællesskaber og svømmeklubber, som etablerer havbaner, der er tydeligt afmærket til havsvømmerne. På www.svoem.org kan du se, hvor der er svømmebaner i Danmark. Mange svømmer dog på egen hånd. Undervandsjægere kan du møde hvor som helst langs kysterne særligt ved pynter og molehuller samt steder, hvor der er dybt vand tæt på land.

Det er vanskeligt at opgøre antallet af havsvømmere, fridykkere og undervandsjægere, da det er individuelle sportsgrene, som ikke kræver, at man er organiseret. Hos Dansk Svømmeunion oplever man en eksplosiv vækst i deltagerantallet i Christiansborg Rundt, der rundede 4200 i 2018. Man regner med, at der er ca. 10.000 undervandsjægere og et par hundrede fridykkere i Danmark.

Havsvømning, undervandsjagt, fridykning og kajaksejls er bare nogle af de vandaktiviteter, der er vokset eksplosivt i popularitet. Det betyder ændrede forhold for bådejerne, der mere end nogen sinde før skal passe på ikke at sejle personer i vandet ned.

Pludselig sejlede en motorbåd henover hovedet på Morten

Undervandsjægere er særligt udsatte for at blive sejlet ned. De opholder sig under vandoverfladen og dukker pludselig op til overfladen. Eller de ligger helt stille i vandoverfladen og forbereder sig på næste dyk. De er oftest klædt i sort våddragt og sort hætte, og det er kun i det øjeblik, at de dykker ned eller kommer op til overfladen og orienterer sig, at du kan se dem bevæge sig i vandet.

Morten Rosenvold Villadsen, der bl.a. står bag www.undervandsitet.dk, har været undervandsjæger i 15 år og dyrker fridykning. Det er hans opfattelse, at langt de fleste af de omkring 10.000 undervandsjægere og de par hundrede fridykkere, der er i Danmark, tager sikkerheden seriøst og bruger bøjer og dykkerflag for at signalere til sejlerne, at de er i vandet. Men der er naturligvis undtagelser. Selv har han oplevet at blive sejlet meget tæt på et par gange, både af joller og motorbåde, selvom han både havde bøje og dykkerflag i vandoverfladen.

”En af gangene lå jeg under vandet og kunne høre motorstøj, som nærmer sig hastigt. Jeg vurderede, at det var sikrest, at jeg blev under vandet og holdt derfor vejret lidt længere, fremfor at vende tilbage til overfladen og risikere at blive ramt. Jeg kiggede op mod havoverfladen og så en båd sejle hen over mig ca. seks meter over mit hoved. Det var en stor forskrækkelse. Man kan høre motorbåde under vandet, men sejlbåde kommer lydløst og er stort set umulige at opdage, når man er dykket ned. Så hvis sejlerne ikke er opmærksomme på bøjen og dykkerflaget, er man på den,” fortæller Morten Rosenvold Villadsen.

Man kan møde undervandsjægere overalt langs kysterne i Danmark, særligt ved pynter og molehuller. Undervandsjægerne søger også hen til steder langs kysterne, hvor der er dybt tæt på land, og det samme gør sejlerne.

”Som undervandsjæger har man selv et ansvar for at gøre sig synlig, og som sejler har man et ansvar for at holde godt øje. Det er helt grundlæggende – og det er det eneste, der virker, hvis vi skal undgå ulykker, siger Morten Rosenvold Villadsen.